

Resultat, at der har været ganske overordentlig dygtige baade Haandværksmestre og Byggearbejdere i dette Land, og at de igennem Tiderne har gjort et godt Arbejde, men for ingen af Parterne har det været et Arbejde, der har givet et særlig stort Udbytte. Der har vel været Haandværksmestre, der har tjent godt, men der har sandelig ogsaa været mange, som har faaet overordentlig lidt ud af deres Arbejde, og jeg tror, at en af Aarsagerne til, at det er gaaet saaledes, er den Vanskelighed, der har været forbundet med Byggearbejdet, med at skaffe de nødvendige Prioriteter i Ejendommene. Derfor vilde jeg med Glæde hilse alle Bestræbelser for i Fremtiden at tilvejebringe bedre Prioriteringsforhold, end der har været under den gammeldags Form for Boligbyggeri. Tiden er jo ikke inde til at træffe endelig Beshlutning herom; jeg har ogsaa kun villet gøre disse Bemærkninger nu, fordi de falder sammen med de Bemærkninger, jeg allerede har gjort, og jeg haaber ikke, at det ærede Medlem Hr. Pitzner vil modsige mig paa dette Punkt. Jeg har allerede i min Fremsættelsestale sagt, at jeg vilde anse det for en nyttig Foranstaltning under en eller anden Form ved det offentlige Medvirken at tilvejebringe sekundære Panter ogsaa i Fremtiden, naar vel at mærke disse kan tilvejebringes saaledes, at der, alt taget i Betragtning, egentlig ikke er nogen nævneværdig Risiko forbundet dermed.

Det ærede Medlem Hr. Henningsen og nu sidst det ærede Medlem Hr. Dahlgaard rejste Spørgsmaalet om Priserne paa visse Byggematerialer, og det ærede Medlem Hr. Dahlgaard nævnte Cement og Mursten som Materialer, overfor hvilke Prisfaldet ikke havde gjort sig gældende paa en saadan Maade, at Samfundet kunde være tilfredsstillt, og det ærede Medlem spurgte mig, om jeg kunde give nogle Oplysninger om, hvorledes Cement- og Murstenspriserne lå. I Henhold til den gældende Statsboligfondsløvs er der jo nedsat et saakaldt Bolignævns, som bl. a. har til Opgave at skulle se paa, om Priserne er rimelige, men ulykkeligvis er dette Nævn ikke udrustet med nogen særlig Myndighed, det kan skaffe sig Oplysninger i begrænset Omfang, men har ingen Mulighed for at gribe ind overfor for høje Priser. Jeg ved, at Nævnet har beskæftiget sig med Priserne baade paa Mursten og paa Cement og vel ogsaa paa andre Byggematerialer, og det er vel ogsaa muligt, uden at der foreligger nogen Oplysning for mig herom, at Nævnet har øvet en betyde-

lig Virksomhed med Held paa visse Omraader — det skal jeg ikke udtale mig om.

Til min Kundskab er kommet, at en Kalksandstensfabrik var bundet af Prisaftaler til at tage Priser, der laa langt over, hvad vedkommende Fabriksejer overfor mig erklærede var en rimelig Produktionspris. Jeg er ogsaa vidende om, at der rundt omkring i Landet mellem Teglværkerne hersker Prisaftaler. Jeg har nok set, at Teglværkerne har nedsat deres Teglværksprodukter med noget forskellige Beløb i de forskellige Landsdele, saa vidt jeg ved, er almindelige Façadesten fra de fynske Teglværker nedsat med 10 Kr. pr. 1 000 og almindelige flammiede Sten med 6 Kr. Det ærede Medlem Hr. Dahlgaard har nævnt, at der har fundet en Nedsættelse Sted paa 5 Kr. paa Mursten — jeg formoder, denne Nedsættelse har fundet Sted i Jylland — og paa 1 Kr. paa Cement.

Jeg tror ikke, vi er naaet ned til Priser paa Mursten og Cement, som er rimelige, og jeg skulde med Glæde hilse ethvert Forsøg paa at bringe Priserne yderligere ned, ned til det, som er det rimelige; men jeg har ikke nogen Mulighed for at øve nogen afgørende Indflydelse her, fordi Loven ikke hjemler mig den. Jeg har gjort et Forsøg paa i det nedsatte Udvalget at faa Bemyndigelsen for det nedsatte Nævn udvidet, men man mente fra forskellig Side, at netop nu, da vi stod ved en Afviklingsperiode, var det ikke øjeblikkeligt at gaa til noget saadant — jeg havde med andre Ord ikke nogen Mulighed for at faa dette gennemført, og derfor har jeg maattet lade det falde; men vi kan jo i Udvalget paa ny se paa disse Forhold, jeg skal, som sagt, være villig til at yde min Medvirkning til, at Priserne kan komme endnu længere ned. Jeg kan endnu tilføje, at jeg ligesom det ærede Medlem Hr. Dahlgaard maa beklage, at Andelscementfabrikken ikke er i Stand til at øve nogen virkelig Indflydelse paa Priserne paa Cement — det var jo det, Andelscementfabrikken i første Linie skulde tjene til —; men efter det Skøn, jeg har af Andelscementfabrikkens Virksomhed, har den ikke været nogen Regulator overfor Priserne, i hvert Fald ikke i den sidste Tid. Det er ogsaa mit Indtryk, at Cementpriserne i det hele taget er for høje. Jeg maa dog her tilføje som en Slags Trøst, at Cementforbruget spiller en forholdsvis ringere Rolle ved Bygningen af almindelige Beboelsesbygninger, hvorimod Mursten jo spiller en ganske overordentlig stor Rolle.

Med disse Bemærkninger skal jeg igen